

Alle foto's ©Isabelle Pateer, Otherweyes

Colofon

Caritas Hulpbetoon Info verschijnt driemaandelijks. Oplage 4800 exemplaren.
Verantwoordelijke uitgever
 Dominic Verhoeven,
 ondervoorzitter Caritas Hulpbetoon vzw,
 dominic.verhoeven@caritas.be

Redactie & administratie
 Caritas Hulpbetoon vzw,
 Liefdadigheidstraat 39, 1210 Brussel,
 T 02 608 00 72 – F 02 608 00 75,
 caritas.hulpbetoon@caritas.be

Grafisch ontwerp & druk Artoos,
 Oudestraat 19, 1910 Kampenhout,
 www.artoos.be

Info

Caritas Hulpbetoon Info | nummer 10 | september 2013

10

Terugblik

We blikken in onze 'CH Info' regelmatig ook terug op onze projectwerking. Ditmaal staan we stil bij de werking van het Crisisfonds Oost-Vlaanderen in het voorbije jaar.

Het Crisisfonds Oost-Vlaanderen werd in 1998 opgericht vanuit het bisdom Gent, binnen de regionale afdeling van Caritas Hulpbetoon Oost-Vlaanderen. Het doel van het fonds bestond erin om op een moderne en verantwoorde manier de caritasgedachte mee gestalte te geven in concrete noodsituaties. Onze samenleving maakt veel financiële middelen vrij voor de sociale zekerheid, maar desondanks worden hulpverleners (o.m. sociale diensten van Centra voor Algemeen Welzijnswerk, van ziekenhuizen, ...) geconfronteerd met schrijnende situaties. In ons land leven honderdduizenden mensen in armoede. Zij vallen door de mazen van het sociale vangnet en hulpverleners moeten vaststellen dat er via de normale procedures 'niets meer kan gedaan worden'.

Het is voor deze mensen dat het Crisisfonds een hulp wil betekenen. Het wil financiële hulp verlenen aan personen en gezinnen in Oost-Vlaanderen die in uitzonderlijke materiële en/of financiële moeilijkheden verkeren.

Elke hulpverleningstussenkomst van het Crisisfonds gebeurt uitsluitend op verzoek van een erkende en professionele sociale dienst. De aanvragen worden zo snel mogelijk behandeld door een lokale projectencommissie, waarbij de volgende criteria worden gehanteerd:

- het moet gaan om een dringende noodsituatie waarbij alle andere hulpbronnen (zoals OCMW, RIZIV, ...) zijn uitgeput;
- de tussenkomst moet kaderen in een globaal begeleidingsproces door een sociale dienst;
- de tussenkomst moet de persoon in kwestie een stap vooruit helpen (Zo heeft het vb. geen zin één deurwaardersbeslag te voorkomen waar er drie of vier andere staan te wachten).

Het Crisisfonds is enkel op giften aangewezen die via Caritas Hulpbetoon worden bijeengebracht.

In het voorbije werkjaar werd 13.165,25 € besteed aan financiële tussenkomsten. Die konden betrekking hebben op uiteenlopende zaken zoals achterstallige betalingen, huur, de aankoop van een bril, maar ook begrafeniskosten, tussenkomst voor vervoer, speciale babyvoeding, of het inschrijvingsgeld voor een opleiding, ...

Zowel gezinnen, als alleenstaande vrouwen en mannen, met of zonder kinderen deden (via de sociale dienst die hen begeleidt) een beroep op het Crisisfonds. De aanvragen gebeurden het vaakst voor mensen tussen de twintig en vijftig jaar. Maar er werd ook tussengekomen voor een gepensioneerde vrouw en een jonge moeder van negentien.

Editoriaal

Beste Schenker,

De herfstcampagne van Caritas Hulpbetoon vzw staat in het teken van ondersteuning voor patiënten uit de geestelijke gezondheidszorg, die omwille van hun ziekte toestand ook financieel in moeilijkheden raken.

Nog maar al te vaak betekent 'een psychisch probleem' het begin van een lange lijdensweg. Het verlies van de job en dus van een stabiel inkomen, druk op de relatie, het verlies van vrienden en soms van de partner. Op een moment dat het moeilijk gaat en men alle steun kan gebruiken, staan mensen met een psychische problematiek er vaak alleen voor.

Iemand omschreef het ooit als 'in een rubberbootje overboord gezet zijn, terwijl het schip waar je op zat gestaag aan de zelfde snelheid vooruit blijft gaan, tot er op termijn niet meer overblijft dan een stipje aan de horizon.'

In het kader van de vermaatschappelijking van de zorg, wordt bewust een beroep gedaan op de draagkracht van de samenleving, om mee zorg op te nemen voor de zwakkeren onder ons, om de zorg zo dicht mogelijk bij deze mensen te brengen, of omgekeerd om deze mensen zo dicht mogelijk aansluitend bij hun eigen leefomgeving zorg te verlenen. Zodat de banden met familie en leefomgeving zo veel als mogelijk kunnen worden behouden, wat het herstelproces alleen maar kan bespoedigen.

Met Caritas Hulpbetoon willen we hier graag onze medewerking aan verlenen. Met relatief kleine bedragen kunnen vaak al belangrijke stappen worden gezet: de overbrugging van een maand huur bij een acute opname (waarvoor ook 'hotelkosten' moeten worden betaald), de inrichting van een appartement van zodra patiënten klaar zijn om mits begeleiding en via beschut wonen terug schuchter de stap naar de samenleving te zetten, kosten voor de kinderen die ook blijven doorlopen... Vaak kunnen enkele honderden euro's hier al een levensbelangrijk verschil maken!

Met deze oproep vragen we u: help ons helpen, help ons om voor patiënten uit de geestelijke gezondheidszorg de samenleving binnen handbereik te houden!

We danken u bij voorbaat voor uw steun!

Dominic Verhoeven
Ondervoorzitter

Jacques De Vlieger
Voorzitter

Een storting voor dit initiatief kan verricht worden op het rekeningnummer BE80 7765 9023 3377 van Caritas Hulpbetoon vzw, Liefdadigheidstraat 39 te 1210 Brussel. Als vermelding schrijft u: 'voorkeurproject patiënten GGZ'. Er wordt een fiscaal attest afgeleverd bij giften vanaf 40,00 euro.

Handtekening(en)

OVERSCHRIJVINGSOPDRACHT

Bij invulling met de hand, één HOOFDLETTER of cijfer in zwart (of blauw) per vakje

Gewenste uitvoeringsdatum in de toekomst	Bedrag	EUR	CENT
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Rekening opdrachtgever (IBAN)	<input type="text"/>		
Naam en adres opdrachtgever	<input type="text"/>		
Rekening begunstigde (IBAN)	BE 8 0 7 7 6 5 9 0 2 3 3 3 7 7		
BIC begunstigde	G K C C B E B B		
Naam en adres begunstigde	C A R I T A S H U L P B E T O O N V Z W L I E F D A D I G H E I D S T R A A T 3 9 1 2 1 0 B R U S S E L		
Mededeling	N M 2 0 1 3 / 3		

De samenleving en geestelijke gezondheidszorg

De samenleving en geestelijke gezondheidszorg

De geestelijke gezondheidszorg is bij ons gelukkig al lang de tijd van het Geraard de Duivelsteen in Gent ontgroeid, toen geesteszieke patiënten werden opgesloten en vastgeketend. Ofschoon dit in ontwikkelingslanden jammer genoeg nog steeds voorkomt, heeft de zorg voor mensen met klachten van geestelijke gezondheid een hoge vlucht genomen.

Ook naar de bewustmaking van de publieke opinie werden heel wat initiatieven genomen. De aandacht die ziekten als burn-out en depressie in de media krijgen, leiden er mee toe dat de kennis van en het begrip hiervoor erg zijn toegenomen. Dat over gans Europa één op de tien werknemers ooit ziek is thuisgebleven met een depressie, zoals blijkt uit een

grootschalig onderzoek van de European Depression Association (2012), geeft ook aan dat dit lang geen uitzonderlijke situatie is.

Toch blijft het een feit dat in diezelfde peiling vele werknemers aangeven dat ze hun depressie liever verborgen houden voor hun baas. Een kwart bracht z'n werkgever niet op de hoogte, één op drie gaf aan voor z'n job te vrezten.

Deze bevindingen geven aan dat de strijd nog steeds niet gewonnen is, en dat de beeldvorming vaak vertekend is. In tijden van crisis lopen mensen met een mentale problematiek inderdaad meer kans om als profiteurs, dan wel als moeilijk geneesbaar te worden beschouwd. Psychiatrische patiënten voelen zich daardoor vaak gediscrimineerd.

Sociale netwerken

Die negatieve beeldvorming is jammer genoeg niet alleen een zaak van de brede maatschappij, maar is ook voelbaar in de eigen omgeving. Spijts de grotere openheid, blijft het een feit dat het volgen van een psychiatrische behandeling, en zeker wanneer die gepaard gaat met een opname, vaak een weerslag heeft op het sociale netwerk van de patiënt. Onderzoek toont aan dat de

grootte van dat netwerk heel wat kleiner is dan bij gezonde, actieve mensen. Op een ogenblik dat de nood aan steun en opvang het grootst is, is de draagkracht van het netwerk vaak erg afgenomen.

Zorg dicht bij de mensen

Het is bijgevolg zaak om de zorg voor deze mensen zo dicht mogelijk bij hun eigen leefwereld en – omgeving te organiseren, zodat de impact van hun ziekte op hun dagelijkse leven – en dus ook op hun netwerken van familie en vrienden – zo beperkt mogelijk blijft.

De maatschappelijke (re)integratie van psychiatrische patiënten begint immers daar waar we erin slagen de afstand tussen behandeling en dagelijkse leven zo klein en zo kort mogelijk te houden.

Wacht niet tot morgen om wie ontmoetigd is de hand te reiken en efficiënt te helpen. Want jij kunt voor velen nieuwe horizons openen en een houvast zijn. Wacht niet tot morgen dan wordt de situatie misschien uitzichtloos, en komt helpen misschien te laat.

Dat zal niet altijd lukken. Soms is een opname aangewezen en nodig. Soms zelfs permanent. Maar voor veel patiënten is het zaak om zo snel mogelijk de draad weer op te pakken.

De zorg dicht bij de mensen brengen, de omgeving en de samenleving mobiliseren om de impact van de ziekte zo beperkt mogelijk te houden en de banden met familie en leefomgeving zoveel mogelijk te behouden... De 'vermaatschappelijking van de zorg', zoals het wat academischer (en politieker) klinkt, sluit aan bij de verantwoordelijkheid van de samenleving die vanuit de christelijk georiënteerde zorg steeds centraal gesteld is.

We zijn als samenleving immers zelf verantwoordelijk voor de zorg voor de mensen die er deel van uitmaken. Daarom hebben we in de geschiedenis steeds opnieuw initiatieven genomen om die zorg vorm te geven. Zorg is onze eigen verantwoordelijkheid, we zijn geen onderaannemers van de overheid. De overheid moet hier wel het regelgevend en financieel kader

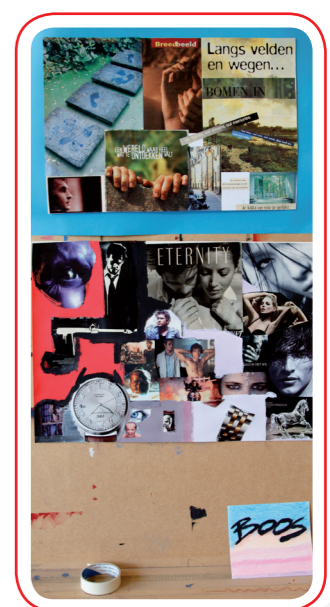
voor scheppen, dat die zorg ook effectief mogelijk maakt. En de drijfveer daartoe mag niet zijn dat er moet bespaard worden. De aanzet tot vermaatschappelijking van de zorg ligt bij de verbetering van de zorg en bij de versterking van het draagvlak bij de omgeving. Niet bij een lagere kostprijs.

De Vlaamse overheid neemt heel wat maatregelen om dit ook financieel mogelijk te maken. Wanneer we vergelijken met andere landen in Europa, oogt ons palmares zeker mooi. In vele landen zijn zware ingrepen gebeurd in de sociale zekerheid, en in het sociale beleid.

Niet zo bij ons - maar ook deze positieve vergelijking mag niet verhelen dat heel wat mensen nog steeds uit de boot vallen. Dat het 'statistisch' dan allemaal nog wel meevalt, verzacht het lot van deze individuele mensen niet, voor wie het allemaal toch nog 'net niet' haalbaar is.

Met Caritas Hulpbetoon willen we hier graag ons bescheiden steentje hieraan bijdragen.

Met relatief kleine bedragen kunnen we zoals gezegd vaak al belangrijke stappen zetten. Om enkele voorbeelden te noemen: de overbrugging van een maand huur bij een acute opname (waarvoor ook 'hotelkosten' moeten worden betaald, zodat de rekening voor huisvesting verdubbelt), de inrichting van een appartement van zodra patiënten klaar zijn om mits begeleiding en via beschut wonen terug schuchter de stap naar de samenleving te zetten, de kosten voor de kinderen – onderwijs, jeugdbeweging, e.d. - die ook blijven doorlopen...

We willen ook inzetten op het versterken van een multidisciplinaire aanpak, op meer intensieve begeleiding bij dagactiviteiten, en op begeleiding bij de reïntegratie in de samenleving en bij hervatting van het werk.

Vaak kunnen enkele honderden euro's hier al een levensbelangrijk verschil maken! Caritas Hulpbetoon wil alvast zijn steentje bijdragen. Met uw hulp.